

KYSELYLOMAKE: FSD2564 RUUKKILAISTEN ASENNOITUMINEN KARJALAIISIIN JA TUR-
VAPAIKANHAKIJOIHIN 1994

QUESTIONNAIRE: FSD2564 RUUKKI RESIDENT ATTITUDES TO KARELIANS AND ASY-
LUM SEEKERS 1994

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

LIITE 4

HYVÄ RUUKKILAINEN

Ruukin kuntaan on otettu vuoden 1993 alusta lähtien turvapaikanhakijoita odottamaan Suomen viranomaisten päätöstä siitä, voivatko he jäädä Suomeen asumaan. Tämän johdosta on syntynyt kiinnostus tutkia, miten ruukkilaiset suhtautuvat ulkomaalaisiin turvapaikanhakijoihin nyt, kun heitä on runsaan vuoden ajan asunut Ruukissa. Ruukin kunnanjohtaja Pentti Simojoki ja Oulun ammattikorkeakoulun rehtori Annikki Lämsä ovat keskusteluisaan herätäneet idean tällaisen tutkimuksen tarpeellisuudesta.

Ruukin kunta ja vastaanottokeskus ovat yhteistyössä Sosiaali- ja terveysministeriön ja Oulun ammattikorkeakoulun kanssa toteuttaneet pakolaisryöhön perehdyttämiskoulutusta, johon me allekirjoittaneet, kyseisen oppilaitoksen opettajina olemme osallistuneet. Näin olemme saaneet tutustua Ruukin kuntaan ja siellä toimivaan vastaanottokeskukseen.

Kyselylomake lähetetään vain osalle ruukkilaisista. Siksi on tärkeää, että juuri Te vastaatte. Mielpiteenne ovat arvokkaita suunniteltaessa Ruukin kunnan ja siellä olevan vastaanottokeskuksen toimintaa. Toivomme saavamme ehdotuksia, miten tulisi tiedottamista ja yhteistyötä kehittää kuntalaisten ja vastaanottokeskuksen välillä. Tietoja käytetään hyväksi myös Oulun ammattikorkeakoulun opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Pyydämme Teitä ystävällisesti palauttamaan täyttämänne lomakkeet vastauskirjekuoressa mahdollisimman pian, kuitenkin 24. lokakuuta mennessä. Vain me tutkimuksen suorittajat luemme vastauslomakkeet ja esitämme tutkimuksen sitten, kun se on kokonaisuudessaan valmis. Näin ollen vastaajan henkilöllisyyden tunnistaminen on mahdotonta. Tätä tukee myös se, että lomakkeet palautetaan nimettöminä.

Oulussa lokakuun 6. päivänä 1994

Kerttu Weissenfelt
Professorintie 5
90220 Oulu
puh. 981/329111

Tuomo Visuri
Professorintie 5
90220 Oulu
puh. 981/329111

6. sairauslomalla
7. työttömänä
8. eläkkeellä
9. muu tilanne, mikä _____

17. Asumismuoronne tällä hetkellä?

1. omistusasunto
2. työsuhdeasunto
3. kunnan vuokra-asunto
4. muu vuokra-asunto
5. muu, mikä? _____

18. Oletteko asunut ulkomailla?

1. en ole
2. kyllä olen.

Missä maassa/maissa ja kuinka kauan? _____

19. Missä vieraisa maissa olette matkustellut?

4/4

20. Onko suvussanne ulkomaalaisia?

1. ei
2. kyllä, minkälaisessa sukulaissuhteessa? _____

21. Onko Teillä ulkomaalaisia ystäviä tai tuttavuuksia?

1. ei
2. kyllä, minkä maalaisia ja missä olette ystäväystyneet? _____

22. Tuletteko toimeen suomen kielen lisäksi?

1. englannin kielellä	1. kyllä	2. en
2. ruotsin	1. kyllä	2. en
3. saksan	1. kyllä	2. en
4. ranskan	1. kyllä	2. en
5. venäjän	1. kyllä	2. en
6. Mitä muulla kielellä tulette toimeen?	_____	

23. Mistä maista turvapaikanhakijoita on tullut Ruukkiin?

24. Kuinka monta turvapaikanhakijaa asuu tällä hetkellä Ruukin vastaanottokeskuksessa?

1. 1-19
2. 20-39
3. 40-59
4. 60-79
5. yli 80

25. Kuinka monta henkilöä työskentelee Ruukin vastaanottokeskuksessa?

1. 1-4
2. 5-8
3. 9-12
4. yli 13

26. Kuka mielestänne päätti ottaa turvapaikanhakijoita Ruukkiin?

1. kunnanjohtaja
2. sosiaalijohtaja
3. kunnanhallitus
4. kunnanvaltuusto
5. kirkkoherra
6. vastaanottokeskuksen johtaja
7. poliisi
8. muu mikä? _____

27. Miten suurin osa tuttavistanne suhtautui päätökseen ottaa turvapaikanhakijoita Ruukkiin?

1. erittäin myönteisesti
2. melko myönteisesti
3. yhdenkälkevästi
4. melko kielteisesti
5. erittäin kielteisesti

28. Seuraavat kysymykset liittyvät Teidän ja turvapaikanhakijoiden väliseen kanssakäymiseen. Vastausvaihtoehdot ovat:

1. erittäin usein 2. aika usein 3. en ollenkaan 4. aika harvoin 5. erittäin harvoin

Oletteko tavannut heitä? 1 2 3 4 5

Oletteko keskustellut heidän kanssaan? 1 2 3 4 5

Oletteko osallistunut heidän kanssaan samoihin tilaisuuksiin? 1 2 3 4 5

Oletteko käynyt vastaanottokeskuksessa? 1 2 3 4 5

Oletteko vierailut heidän luonaan? 1 2 3 4 5

Oletteko kutsunut heitä vierailulle kotiinne? 1 2 3 4 5

29. Millä tavalla seuraatte turvapaikanhakijoista käytävää keskustelua?

Vasrusvaihtoehdot ovat:

1. erittäin usein 2. aika usein 3. en ollenkaan 4. aika harvoin 5. erittäin harvoin

- lukemalla lehtiä	1.	2.	3.	4.	5.
- kuuntelemalla radiora	1.	2.	3.	4.	5.
- keskustelemalla perheen kanssa	1.	2.	3.	4.	5.
- keskustelemalla naapureiden kanssa	1.	2.	3.	4.	5.
- keskustelemalla tuttavien kanssa	1.	2.	3.	4.	5.
- katselemalla televisioita	1.	2.	3.	4.	5.
- en mitenkään	1.	2.	3.	4.	5.

30. Miren arvellette suurimman osan ruukkilaisista suhtautuvan turvapaikanhakijoihin?

1. erittäin myönteisesti
2. melko myönteisesti
3. yhäntekävästi
4. melko kielteisesti
5. erittäin kielteisesti

31. Mihin suuntaan suurimman osan tuttavienne suhtautuminen turvapaikanhakijoihin on muuttunut viimeisen vuoden aikana?

1. muuttunut erittäin myönteiseen suuntaan
2. muuttunut aika myönteiseen suuntaan
3. ei ole muuttunut
4. muuttunut aika kielteiseen suuntaan
5. muuttunut erittäin kielteiseen suuntaan

32. Seuraavat kysymykset koskevat maasta toiseen muuttoa. Vastatkaa oman mielipiteenne mukaan. Mielipiteet ja numerot vastaavat toisiaan:

1 = täysin samaa mieltä 2 = osittain samaa mieltä 3 = en osaa sanoa
4 = osittain eri mieltä 5 = täysin eri mieltä

Suomalaisia lähti siirtolaisiksi 1960-luvulla noin 500 000 ihmistä.

Hyväksyn siirtolaisuuden syiksi

paremman toimeentulon vuoksi	1	2	3	4	5
parempien koulutusmahdollisuuksien vuoksi	1	2	3	4	5
paremman sosiaaliturvan vuoksi	1	2	3	4	5
työttömyyden vuoksi	1	2	3	4	5
sodan takia	1	2	3	4	5

vainon takia _____ 1 2 3 4 5
minkä muun syyn vuoksi? _____

33. Voisin itse muuttaa ulkomaille

paremman toimeentulon vuoksi	1	2	3	4	5
parempien koulutusmahdollisuuksien vuoksi	1	2	3	4	5
paremman sosiaaliturvan vuoksi	1	2	3	4	5
työttömyyden vuoksi	1	2	3	4	5
sodan takia	1	2	3	4	5
vainon takia	1	2	3	4	5

minkä muun syyn vuoksi? _____

1 = täysin samaa mieltä 2 = osittain samaa mieltä 3 = en osaa sanoa 4 = osittain eri mieltä 5 = täysin eri mieltä

34. Hyväksyn turvapaikanhakijoiden Suomeen tulon syyksi

paremman toimeentulon	1	2	3	4	5
paremmat koulutusmahdollisuudet	1	2	3	4	5
paremman sosiaaliturvan	1	2	3	4	5
työttömyyden	1	2	3	4	5
sodan	1	2	3	4	5
vainon	1	2	3	4	5

minkä muun syyn _____

35. Hyväksyn turvapaikanhakijoiden Ruukkiin tulon syyksi

paremman toimeentulon	1	2	3	4	5
paremmat koulutusmahdollisuudet	1	2	3	4	5
paremman sosiaaliturvan	1	2	3	4	5
työttömyyden	1	2	3	4	5
sodan	1	2	3	4	5
vainon	1	2	3	4	5

muu minkä? _____

36. Mitä Ruukin vastaanottokeskuksen toimintaan liittyviä ehdotuksia Teillä on? _____

1. Onko elämä Ruukissa on muuttanut turvapaikanhakijoiden tulon jälkeen?
1. ei ole 2. kyllä on.
Miten?

38. Seuraavat väittämät koskevat toisen maailmansodan jälkeisiä asioita ja kodittomaksi jääneen yli 400 000 karjalaisen asuttamista.

Mielestäni täysin samaa mieltä joks.samaa mieltä en osaa sanoa joks.eri mieltä täysin eri mieltä

Karjalaisten asuttaminen Suomen puolelle oli hyvä ratkaisu. 1 2 3 4 5

Karjalaiset olisi voitu jättää kotiseudulle Neuvostoliiton puolelle 1 2 3 4 5

Karjalaisille ei olisi pitänyt pakkolunastaa maata. 1 2 3 4 5

Suomalaiset kantoivat tasapuolisesti vastuun karjalaisten asuttamisesta. 1 2 3 4 5

Suomi on tehnyt pakolaisten auttamisessa tarpeeksi, kun karjalaiset asutettiin 1 2 3 4 5

Suomi sai Ruotsilta ja Yhdysvalloilta halpakorkoisia lainoja sotakorvausten maksuun 1 2 3 4 5

Suomi sai YK:lta apua sodan jälkeen 1 2 3 4 5

4/7

39. Seuraavassa on 14 väittämää. Laittakaa rasti jokaisen vaihtoehdon kohdalle siihen, mikä vastaa parhaiten Teidän mielipidettänne.

Mielestäni täysin samaa mieltä joks.samaa mieltä en osaa sanoa joks.eri mieltä täysin eri mieltä

1. Turvapaikanhakijat rikastuttavat erilaisuudellaan Ruukin kuntaa 1 2 3 4 5

2. Suomen tulisi ottaa vastaan nykyistä enemmän turvapaikanhakijoita 1 2 3 4 5

3. Turvapaikanhakijoiden tulee ansaita toimeentulonsa 1 2 3 4 5

4. Vastaanottokeskuksesta on taloudellista hyötyä Ruukin kunnalle 1 2 3 4 5

5. Olisi mielenkiintoista, jos naapurini muuttaisi vierasmaalaisia 1 2 3 4 5

6. Suomen tulisi auttaa ensin oman maan tarvitsevia ja vasta sitten muita 1 2 3 4 5

7. Turvapaikanhakijoiden kanssa tulee olla varovainen 1 2 3 4 5

8. Turvapaikanhakijat tulevat Suomeen hyvän sosiaaliturvan vuoksi 1 2 3 4 5

9. Turvapaikanhakijoita, jotka saavat jäädä Suomeen, ei tulisi ottaa Ruukkiin asumaan pysyvästi 1 2 3 4 5

10. Olisin valmis työskentelemään vapaaehtoistyöntekijänä Ruukin vastaanottokeskuksessa 1 2 3 4 5

11. Vierasmaalaisten tultua Ruukkiin turvattomuuden tunne on lisääntynyt 1 2 3 4 5

12. Ruukkilaiset tarvitsisivat enemmän tietoa turvapaikanhakijoista 1 2 3 4 5

13. Olisi kiinnostavaa tutustua turvapaikanhakijoihin ja heidän elämänvaiheisiinsa 1 2 3 4 5

14. Ruukki voisi tarjota turvapaikanhakijoille mahdollisuuksia ja tiloja viettää aikaa vastaanottokeskuksen ulkopuolella 1 2 3 4 5

40. Seuraavassa esitetään Ruukkiin ja Ruukissa asumiseen liittyviä väittämiä. Reagastakaa vaihtoehto, joka parhaiten vastaa näkemystänne asiasta. Mielenpitoita vastaavat numerot ovat:

1 = täysin samaa mieltä 2 = osittain samaa mieltä 3 = en osaa sanoa
4 = osittain eri mieltä 5 = täysin eri mieltä

1. Täältä on vaikea löytää todellisia ystäviä.
1 2 3 4 5
2. Koulumme antavat heikot valmiudet nuorille ihmisille elämää varten.
1 2 3 4 5
3. Paikallisista taloudellista huolista keskustellaan avoimesti ja reilusti kunta-
laisten kesken.
1 2 3 4 5
4. Kunnassa on rauhallista ja turvallista
1 2 3 4 5
5. Monet ihmiset ajattelevat olevansa ystävällisiä toisilleen.
1 2 3 4 5
6. Tämän kunnan vanhemmat pitävät lapsensa kurissa ja järjestyksessä.
1 2 3 4 5
7. Eri uskonto-suuntien yhteistyö toimii täällä hyvin.
1 2 3 4 5
8. Melkein kaikki ovat kohteliaita ja ystävällisiä toisilleen.
1 2 3 4 5
9. Koulumme tekevät hyvää työtä valmentaa kseen jatko-opintoihin.
1 2 3 4 5
10. Jokainen yrittää hyötyä toisistaan taloudellisesti.
1 2 3 4 5
11. Ihmiset eivät tahdo työskennellä yhdessä kunnan hyväksi.
1 2 3 4 5

12. Vanhemmat opettavat lapsiaan kunnioittamaan toisten ihmisten oikeuksia ja omaisuutta.
1 2 3 4 5

13. Tästä kunnasta puuttuvat todelliset johtajat.
1 2 3 4 5

14. Täällä tulee leimatuksi, jos haluaa olla erilainen kuin muut.
1 2 3 4 5

15. Ruukkilaiset ylioppilaat haluavat mielellään tehdä kunnastaan paremman paikan elää.
1 2 3 4 5

16. Liian moni nuori joutuu täällä erilaisiin vaikeuksiin (esim. rikoksiin, seurustelu).
1 2 3 4 5

Mielenpitoita vastaavat numerot ovat:

1 = täysin samaa mieltä 2 = osittain samaa mieltä 3 = en osaa sanoa
4 = osittain eri mieltä 5 = täysin eri mieltä

17. Kunta yrittää auttaa kovasti nuoria elämässä eteenpäin.
1 2 3 4 5

18. Ihmiset eivät välitä, mitä heidän lapsensa tekevät, niin kauan kuin he pysyvät poissa pahanteosta.
1 2 3 4 5

19. Kirkko on rakentava tekijä hyvälle yhteisöelämälle.
1 2 3 4 5

20. Kunnanjohtaja ja valtuutetut johtavat kuntaa tavalla, joka sopii heille itselleen.
1 2 3 4 5

21. Tunnen, että kuulun tänne.
1 2 3 4 5

22. Kaikki ihmiset täällä ovat "pennin venyttäjiä".
1 2 3 4 5

23. Ihmiset yleensä huolehtivat omista asioistaan.
1 2 3 4 5
24. Useat ihmiset ottavat perheensä mukaan mennessään kyläilemään tai virailisiin tilaisuuksiin.
1 2 3 4 5
25. Ihmiset suhtautuvat yleensä arvostelevasti toisiinsa.
1 2 3 4 5
26. Täällä on vaikea tulla toimeen, jos ei ole suomalainen.
1 2 3 4 5
27. Kukaan ei näytä välittävän, miltä kunta näyttää.
1 2 3 4 5
28. Useimmat kirkossa kävijöistä eivät toteuta sitä, mitä kirkossa saarnataan.
1 2 3 4 5
29. Kunnanvaltuusto saa vähän aikaa.
1 2 3 4 5
30. Ruukin karjalaisilla on omituisia tapoja.
1 2 3 4 5
31. Karjalaisten tulo Ruukkiin rikastutti ruukkilaista kulttuuria.
1 2 3 4 5
32. Karjalaiset olisivat saaneet asettua asumaan mihin tahansa muualle kuin Ruukkiin
1 2 3 4 5

4/10

41. Seuraavassa esitetään yleisiin asioihin liittyviä väittämiä. Rengastakaa vaihtoehto, joka parhaiten vastaa näkemystänne asiasta. Mielipiteitä vastaavat numerot ovat:

1 = täysin samaa mieltä 2 = osittain samaa mieltä 3 = en osaa sanoa
4 = osittain eri mieltä 5 = täysin eri mieltä

1. Tottelevaisuus ja kunnioitus auktoriteetteja kohtaan ovat tärkeimmät hyveet, jotka lasten tulisi oppia.
1 2 3 4 5
2. Liikkeenharjoittaja ja tehtailija ovat yhteiskunnalle paljon tärkeämpiä kuin taitelija ja professori.
1 2 3 4 5
3. Jokaisella ihmisellä tulisi olla vahva usko johonkin yliluonnolliseen voimaan, jonka käskyjä hän kyselemättä tottelee.
1 2 3 4 5
4. Maa tarvitsee enemmän joitakin rohkeita ja väsymättömiä, työlle omistautuneita johtajia, joihin ihmiset voivat uskoa, kuin lakeja ja poliittisia ohjelmia.
1 2 3 4 5
5. Eniten nuoriso tarvitsee ankaraa kuria ja määräyksiä sekä halun työskennellä ja taistella perheensä ja maansa puolesta.
1 2 3 4 5
6. Useimmat sosiaaliohjelmat ratkeaisivat, jos me jotain voisimme päästä eroon moraalittomista, kieroista ja heikkoäyisistä ihmisistä.
1 2 3 4 5
7. Ihmisen, jolla on ongelmia tai suruja, on parasta olla ajattelematta niitä ja työskennellä iloisten asioiden parissa.
1 2 3 4 5
8. Nykyään yhä useammat ihmiset urkkivat asioita, jotka pitäisi pysyä yksityisinä.
1 2 3 4 5
9. Ihmiset voidaan jakaa kahteen luokkaan: heikkoihin ja vahvoihin.
1 2 3 4 5
10. Ei mikään heikkous eikä vaikeus voi estää meitä, jos meillä on kylliksi tahdonvoimaa.
1 2 3 4 5
11. Kun ihmisluonne on sellainen kuin se on, täällä on ja tulee aina olemaan sotia ja konflikteja.
1 2 3 4 5
12. Läheisyys herättää halveksuntaa.
1 2 3 4 5

13. Nykyään, kun monet erilaiset ihmiset muuttavat ja sekoittuvat yhteen, täytyy ihmisen suojella itseään erikoisen tarkasti infektioita tai sairauksia vastaan.

1 2 3 4 5

4/11

Mielipiteitä vastaavat numerot ovat:

1 = täysin samaa mieltä 2 = osittain samaa mieltä 3 = en osaa sanoa

4 = osittain eri mieltä 5 = täysin eri mieltä

14. Sodan ja sosiaaliset ongelmat saattavat jonakin päivänä päättyä maanjäristykseen tai tulvaan, joka tuhoaa koko maailman.

1 2 3 4 5

15. Muinaisten kreikkalaisten ja roomalaisten villi seksielämä oli kesy verrattuna siihen, mitä maassamme tapahtuu, jopa sellaisissa paikoissa, joissa ihmiset sitä vähiten odottavat.

1 2 3 4 5

16. Homot ovat tuskin parempia kuin rikolliset ja heitä pitäisi rankaista ankarasti.

1 2 3 4 5

42. Mitä Ruukin kunnan toimintaan liittyviä ehdotuksia Teillä on?

43. Onko elämässänne tapahtunut seuraavanlaisia asioita viimeisen vuoden aikana?

1. olen sairastanut
2. olen joutunut pakkolomalle
3. olen jäänyt työttömäksi
4. olen jäänyt työkyvyttömyyseläkkeelle
5. olen jäänyt vanhuuseläkkeelle
6. olen jäänyt leskeksi
7. olen menettänyt jonkun muun lähiomaisen kuin puolison
8. olen joutunut maksamaan rakaamani velkoja
9. olen joutunut hakemaan velkasaneerausta
10. olen joutunut myymään asuntoini velkojen vuoksi
11. avo- tai avioliittoni on päättynyt

44. Olen asioinut seuraavissa palvelupisteissä viimeisen vuoden aikana

1. Työvoimatoimistossa

2. Kansaneläkelaitoksella sairauden vuoksi

3. " eläkeasioiden vuoksi

4. " työttömyyden vuoksi

5. " lapsen hoitoruuan hakemista varten

6. Sosiaalitoimistossa toimeentulotuen hakemista varten

7. " omaishoitotuen hakemista varten

8. " kodinhoitajan saamista varten

9. " turvapuhelimen saamista varten

10. " asunnon muutostöiden hakemista varten

11. " laitoshoitopaikan hakemista varten

45. Mitä terveydenhuoltoalan opetukseen ja koulutukseen liittyviä ehdotuksia Teillä on? _____

Kiitos vastauksestanne.